

Steineru nagrada »Principe de Asturias«

OVIEDO, 9. svibnja – Nagrada »Principe de Asturias« 2001. za komunikaciju i humanističke znanosti dodijeljena je u srijedu piscu, književnom kritičaru i esejistu Georgeu Steineru. Dodjeljujući nagradu Georgeu Steineru, žiri, okupljen u Oviedu gdje se nalazi Zaklada »Principe de Asturias«, nagrađuje »jednog od glavih humanista našeg doba, autora bogatog i raznolikog opusa koji je rasvijetlio bitne vidove kulture u esejima, udružujuć književnost, povijest, teologiju i antropologiju«. Nagrade ujesen dodjeljuje princ Felipe de Borbon na svečanosti u Oviedu. (Hina/AFP)

GORAN BARE I PLAČENICI U »TVORNICI«

ZAGREB, 9. svibnja – Prvi samostalni album Gorana Barea i pratice grupe Plačnici »Izgubljen i naden«, u petak, u zagrebačkoj »Tvornici« bit će prvi puta predstavljen koncertom širokoj publici. Najveći iskorak albuma »Izgubljen i naden« predstavlja ekipa glazbenika okupljena pod zajedničkim imenom »Plačnici«, koja s Bareom nastupa i

uživo. Iz Pipsa odbjegli Alen Kraljić na gitari, Kruno Levačić, bubnjevi, Davor Rodik na pedalsteelu, Marko Križan na Hammond orguljama, Risto Ibrić violina i Nikola Marjanović iz grupe Sane na bas gitari – svirački profinjene i upućenije slijede blues/country format.

H. H.

Olympus za Vjesnik

ZAGREB, 9. svibnja – Predstavnici Olympusa: Werner Teuffel, izvršni direktor za Europu te Branimir Vlado, direktor hrvatske podružnice Olympusa i Ksenija Genc-Novak posjetili su jučer redakciju Vjesnika i tom prilikom glavnom uredniku lista Krešimiru Fijačku uručili svoj trenutno najbolji digitalni fotoaparati E-10 kao podršku Vjesnikovoj akciji »Obnovimo Arboretum zajedno«. Na taj način Olympus nastavlja tradiciju podrške naporima za očuvanje prirode. Da podsjetimo, tvrtka Olympus sponzor je izložbe fotografija opožarenog i sačuvanog Arboretuma Vjesnikovog fotoreportera Ranka Markovića koja je početkom travnja, nakon što su ju razgledali Zagrepčani i Sisčani, postavlj-

na u najreprezentativnijem dubrovačkom izložbenom prostoru – Umjetničkoj galeriji Dubrovnik. Posjetilo ju je tijekom mjesec dana nekoliko tisuća Dubrovčana i turista, a ovog vikenda, uoči zatvaranja izložbe, razgledat će ju i tridesetak direktora europskih podružnica Olympusa. Oni naime, ovog vikenda prisustvuju polugodišnjem sastanku izvršnog odbora Olympusa u Dubrovniku, a upoznavanjem s razmjerama štete nakon dva požara rastu izgledi da se projekt obnove ovog iznimnog spomenika prirode i kulture internacionalizira i dobije podršku Olympusa i izvan granica Hrvatske.

V. G.

Kultura & spektakli

MANIFESTACIJE

HRVATSKA AVANGARDA U PORTUGALU

Muzej suvremene umjetnosti / Do sada najreprezentativnijom izložbom suvremene hrvatske umjetnosti ikada održanom u svijetu MSU predstavlja radove »Exata 51« i Novih tendencija u Lisabonu / Ravnopravni dijelovi sintezne izložbe bit će i Zagrebački muzički biennale, avangardni film i video, Zagrebačka škola crtanog filma te hrvatski grafički dizajn

ZAGREB, 9. svibnja – U starome lisabonskom samostanu iz 17. stoljeća Centro Cultural de Cascais, što je nedavno obnovljen u luksuzni izložbeni prostor, od 24. svibnja do 25. lipnja gostovat će do sada najznačajnija i najveća (!) izložba suvremene hrvatske umjetnosti ikada održana u svijetu »Exat 51 i Nove tendencije«!

Impresivnu multimedijalnu prezentaciju hrvatske kulturne scene 50-ih i 60-ih osmislio je savjetnik Muzeja suvremene umjetnosti Marijan Susovski. Na tri kata bit će predstavljena ne samo povijesna djela velikih protagonista »Exata« i »Novih tendencija« Vladimira Kristla, Ivana Piceleja, Božidara Rašice, Aleksandra Srneca, Vojina Bakića, Vladimira Bonačića, Jurja Dobrovića, Julija Knifera, Vjenceslava Richtera i Miroslava Šuteja, već i recentni radovi Piceleja, Richtera i Srneca »Exat 51 – pola stoljeća kasnije«.

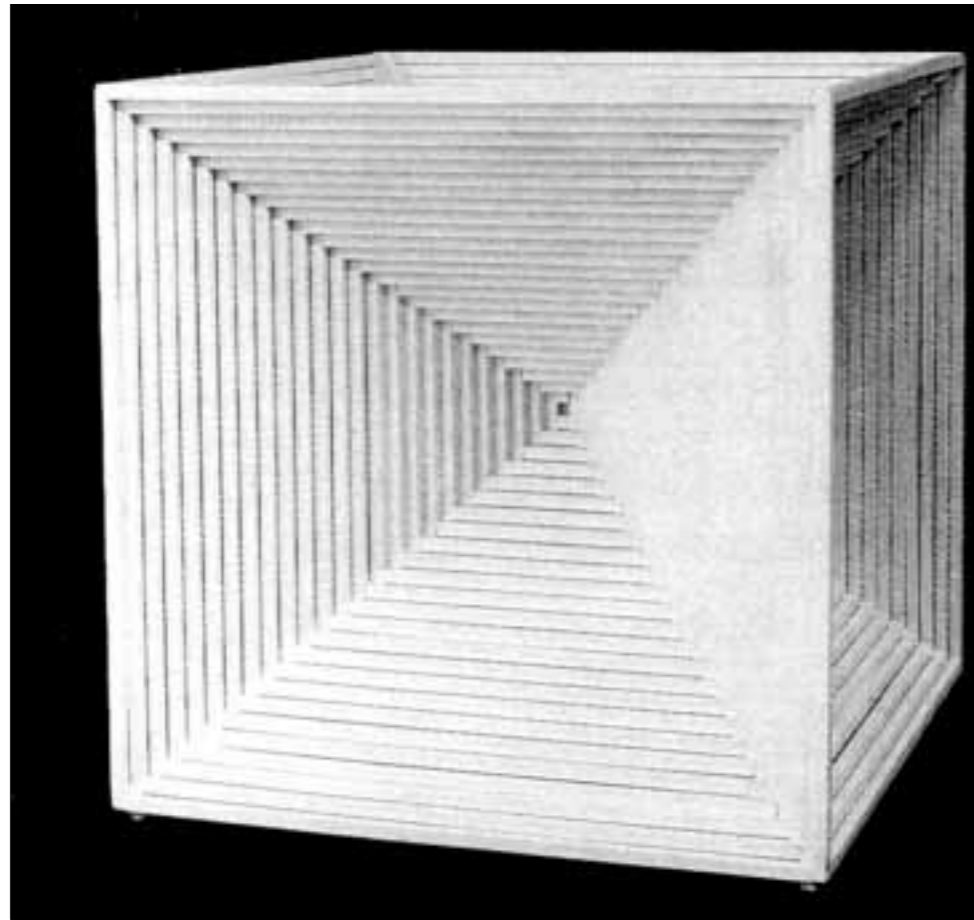
Riječ je o obnovljenim i restauriranim djelima autora koji su pedesetih i šezdesetih godina doista Zagreb učinili jednim od svjetskih umjetničkih centara, te utjecali kako na europsku, tako i američku likovnu scenu. Za svaku je pohvalu što će u zasebnim izložbenim dionicama biti predstavljene i druge slavne kulturne manifestacije i pojave: Zagrebački muzički biennale, avangardni film i video, Zagrebačka škola crtanog filma te hrvatski grafički i produkt dizajn 50-ih i 60-ih.

O tim su ne manje impresivnim izložbenim dionicama na press konferenciji i govorili dr. Jasna Galjer (produkt i grafički dizajn), Hrvoje Turković (avangardni film) i Dragan Svaco (Zagrebačka škola crtanog filma). Izložbu, kako je izvijestila prof. Vlasta Gracin Čuić, grad Zagreb financira s 190.000 kuna i Ministarstvo

kulture s 140.000 kuna, a otvorit će ju ministar kulture dr. Antun Vujić. Po riječima ravnateljice MSU Snježane Pintarić, zaslužnik za ovu veliku izložbu jest i

veleposlanik RH u Portugalu Darko Bekić.

MARINA TENŽERA

Slavna geometrijska istraživanja: »Spatial Construction« Jurja Dobrovića

IZLOŽBE

POTICAJI MILKE TRNINE

Muzej grada Zagreba / Izložba »Hommage Milki Trnini, raku keramika i glinotisci« slikarice i keramičarke Ljerke Njerš

Umjetnica Ljerka Njerš svojim je us trajnim umjetničkim pregrućima hrvatskoj keramici podarila dignitet zasebne discipline, a posljednjih petnaestak godina ustrajno traži nadahnuće u fundusu našeg Muzeja. Ovoga puta pronašla ga je u ostavštini operne dive Milke Trnine – rekao je u utorku na večer ravnatelj Vinko Ivić u prepunom atriju Muzeja grada Zagreba, na otvorenju izložbe radova Ljerke Njerš »Hommage Milki Trnini, raku keramika, glinotisci«, koja je postavljena u Multimedijalnoj dvorani toga Muzeja.

Muzej grada Zagreba čuva znatan dio skupocjenih i rariteta kazališnih kostima Milke Trnine koje je 1900. godine za njena drugog gostovanja u Londonu kreirao engleski slikar i kostimograf Percy Anderson, a izradene su u kazališnim ra-

dionicama Covent Gardena. Te odore i akvareli Milke Trnine bili su polazište umjetnici za njen novi ciklus monotipija otisnutih s glinenih ploča.

Kamo je Ljerku Njerš odvelo to umjetničko putovanje, inspirirano jednom drugom umjetničkom sudbinom – operne pjevačice koja je karijeru započela u starom zagrebačkom kazalištu na Gornjem gradu, nastupivši 1882. godine u Verdijevoj »Krabuljnom plesu« – objašnjava odlična poznavateljica Njeršina opusa i autorica izložbe Nada Premerl.

»Kostimi interpretirani u Ljerkinim glinotiscima postali su udaljeni od predloška osebujne slike s bogatom imaginacijom i svečanom teatarskim doživljajem. Ljerkina bogata paleta boja te mnoštvo detalja u strukturi pozadine stvaraju uvijek nove arabske i kolorističke sklopove. Glinotisci su, zapravo, unikati koje Ljerka prvi put izlaže, a tu novu tehniku otkrila je za vrijeme svojih studijskih boravaka u Engleskoj i koristi se njome već dvije godine.«

Nada Premerl objašnjava Njeršinu tehniku rada: »Ona nanosi slikarske ili keramičke boje u živopisnim mrljama, zatim »greca«. O debljini nanosa boje ovisi transparentnost pozadine i različitost u strukturi, koju postiže raznim alatlikama, biljkama ili dodatkom tkanine ili mreže.«

Premerlova ističe i inovativnost Njeršine likovne poetike kao »tašitički riješene pozadine na kojima se odvajaju likovi žena odjeveni u različite svečane odore s mnoštvom ucrtanih detalja. Njeršin konturni crtež snažno je urezan u glinu, a na otisku se očitava kao bijela linija i djeluje mekano kao linorez. Svaku sliku od Tosce do Isolde stvorila je izravno na glinenoj ploči, što pridonosi svježini kolorističkog i senzualnog doživljaja.«

Ljerka Njerš prvi put je izložila i reljefe izvedene u keramici, s erotskim prizorima (aktovi i zaljubljeni parovi), među kojima se nalaze i dva koja prikazuju Milku Trninu u kazališnom kontekstu. Također, predstavila se i s nekoliko monotipija sa ženskim aktivima, koje je Nada Premerl opisala kao »poluležeće figure ugodno smještene u kromatski živ i vegetacijom bujan prostor Ljerkine osobne pastorale, toliko karakteristične za njen rad«.

Izložbu je svojim nastupom uveličala i prvakinja Opere HNK u Zagrebu Ivanka Boljkovac, izvevši ariju iz Verdijeve »Krabuljnog plesa«, a prikazan je i dokumentarni film »Keramika i slikarstvo s ljubavlju« autora Ernesta Gregla.

Ljerka Njerš pokrenula je i aukciju oslikanih kartonskih torbica, iz svoje umjetničke radionice, kojih će novčani prilog ići u korist restauracije jedne haljine Milke Trnine, iz fundusa Muzeja grada Zagreba.

ve. Glinotisci su, zapravo, unikati koje Ljerka prvi put izlaže, a tu novu tehniku otkrila je za vrijeme svojih studijskih boravaka u Engleskoj i koristi se njome već dvije godine.«

Nada Premerl objašnjava Njeršinu tehniku rada: »Ona nanosi slikarske ili keramičke boje u živopisnim mrljama, zatim »greca«. O debljini nanosa boje ovisi transparentnost pozadine i različitost u strukturi, koju postiže raznim alatlikama, biljkama ili dodatkom tkanine ili mreže.«

Premerlova ističe i inovativnost Njeršine likovne poetike kao »tašitički riješene pozadine na kojima se odvajaju likovi žena odjeveni u različite svečane odore s mnoštvom ucrtanih detalja. Njeršin konturni crtež snažno je urezan u glinu, a na otisku se očitava kao bijela linija i djeluje mekano kao linorez. Svaku sliku od Tosce do Isolde stvorila je izravno na glinenoj ploči, što pridonosi svježini kolorističkog i senzualnog doživljaja.«

Ljerka Njerš prvi put je izložila i reljefe izvedene u keramici, s erotskim prizorima (aktovi i zaljubljeni parovi), među kojima se nalaze i dva koja prikazuju Milku Trninu u kazališnom kontekstu. Također, predstavila se i s nekoliko monotipija sa ženskim aktivima, koje je Nada Premerl opisala kao »poluležeće figure ugodno smještene u kromatski živ i vegetacijom bujan prostor Ljerkine osobne pastorale, toliko karakteristične za njen rad«.

Izložbu je svojim nastupom uveličala i prvakinja Opere HNK u Zagrebu Ivanka Boljkovac, izvevši ariju iz Verdijeve »Krabuljnog plesa«, a prikazan je i dokumentarni film »Keramika i slikarstvo s ljubavlju« autora Ernesta Gregla.

Ljerka Njerš pokrenula je i aukciju oslikanih kartonskih torbica, iz svoje umjetničke radionice, kojih će novčani prilog ići u korist restauracije jedne haljine Milke Trnine, iz fundusa Muzeja grada Zagreba.

HELENA BRAUT

SUSRETI

KULTURNE VEZE JUGOISTOČNE EUROPE

Hrvatski kulturni klub / Hrvatski P. E. N. priredio susret s grčkim književnikom, filozofom, klasičnim filologom, juristom i predsjednikom Društva grčkih književnika Vasilisom Vitsaxisom

ZAGREB, 9. svibnja – Smatra se da su kulturne veze između Hrvatske i Grčke vrlo slabe, a posebice se to odnosi na književnost. To stanje otežava i podatak da se u Grčkoj na sveučilištu ne uči hrvatski jezik, a u Hrvatskoj pak situacija je slična glede novogrčkog, jer kao što znamo klasična filologija ipak ima bogatu tradiciju. Tim povodom ovih dana u Zagrebu gostuje grčki književnik, klasični filolog, jurist i predsjednik Društva grčkih književnika Vasilis Vitsaxis, razmatrajući kulturni sporazum između dviju zemalja.

Nakon susreta s članovima saborskoga Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu i njegovim predsjednikom dr. Antom Simonićem, a nešto kasnije i s pomoćnikom ministra kulture Naimom Balić, Vasilis Vitsaxis govorio je u srijedu u Hrvatskome kulturnom klubu o osnovnim načelima te kulturne razmjene. Susret je priredio hrvatski P. E. N. centar.

Po riječima Vasilisa Vitsaxisa razmjena, primjerice, antologija suvremene grčke i na drugoj strani hrvatske poezije odvijala bi se putem reciprociteta, a uz pomoć P. E. N.-a, društava književnika i ministarstava kulture obiju zemalja. Vitsaxis predviđa i šire veze na području srednje i jugoistočne Europe. Inicijativu preuzima grčko društvo prevoditelja i ono će objavljivati opsežni zbornik o aktualnim književnim djelatnostima Slovenije, Hrvatske, Turske, Rumunjske, Albanije i Cipra. Pismo s tim prijedlogom upućeno je na više adresa te se očekuju odgovori.

Primat će se kraći radovi, i to poezija, proza i esejistika na jednom od svjetskih jezika. Pritom su važna dva uvjeta: da se ne stvaraju problemi oko autorskih prava i, što je vrlo važno, književna djela ne smiju odavati nikakvu mržnju, nikomu upuće-

Susret s grčkim kulturnim poslenikom: Miloš Đurđević i Vasilis Vitsaxis

Foto: Vjesnik/Ratko Mavar

nom. Vitsaxis je također naglasio da se je u Ateni već organizirao skup prevoditelja Europe, a slično će se zbiti i u drugim državama. Namjera je da se upoznaju do sada manje poznate književnosti u ovome dijelu

Europe. Vitsaxis očekuje da će ovaj projekt zaživjeti. Moderator susreta bio je književnik Miloš Đurđević.

SEAD BEGOVIĆ

PROJEKTI

MINERAL EXPO PROTIV MINA

Centar za razmišljanje Sisak / Skulpturicu mamuta MAZE, novi prijedlog za zagrebački suvenir uručena Draženu Budiši

SISAK, 9. svibnja – Cjelokupan prihod – od 9.500 kuna prikupljenih na atraktivnom dvodnevnom međunarodnom Sajmu minerala, kristala i fosila – Mineral expo što je u zagrebačkoj galeriji Gradec održan 5. i 6. svibnja, u srijedu je organizator sajma Danijel Galović uručio gospodinu Branku Bošnjaku, voditelju zaklade »Hrvatska bez mina«. Istom prigodom Draženu Budiši uručena je mala figurica mamuta MAZE – prijedlog za nov suvenir grada Zagreba!

Podsjetimo, već treću godinu ovaj izvanredni znanstveni sajam kojim se Zagreb upisao na europsku kartu istovrsnih manifestacija organizira mala zagrebačka tvrtka »Croatia marketing« predvođena Danijelom Galovićem i Kazimirovom Miculinićem. Mineral expo je posjetilo oko 2000 ljubitelja geoloških znanosti koji su po cijeni od pet kuna mogli uživati u spektakularnim ljepotama kristala, minerala i fosila sa svih pet kontinenta, nabaviti stručnu literaturu, odslušati ciklus znanstvenih predavanja o mineralogiji i kristaloterapiji, te vidjeti izložbu špiljskog »blaga« Veternice. Ne samo da je cijena bila jeftina, već su mnogi zbog »prazna džepa« mogli i »beplatno« razgledati izložbe.

Kao posebna atrakcija predstavljena je spomenuta figurica mamuta MAZE – prijedlog za nov suvenir grada Zagreba koji će

se »natjecati« pri Turističkoj zajednici glavnoga grada sljedeće godine. Figuricu je smislio Danijel Galović, želeći ne samo obogatiti skromnu suvenirsku ponudu, već i podsjetiti na bogatu povijest jedinog europskog grada u čijem je središtu (na mjestu današnjeg kazališta »Gavella«) pronađena bedrena kost Vunastog mamuta. Figurica MAZE koju je, po Galovićevoj ideji izradila kiparica Ljiljana Tucaković, oduševila je posjetitelje sajma, pa je za očekivati da Turistička zajednica Zagreba dogodne »pokaže sluha« za ovaj privlačan i pamtljiv suvenir koji će se uskoro moći i nabaviti u Importancija organizira mala zagrebačka tvrtka »Croatia marketing« predvođena Danijelom Galovićem i Kazimirovom Miculinićem. Mineral expo je posjetilo oko 2000 ljubitelja geoloških znanosti koji su po cijeni od pet kuna mogli uživati u spektakularnim ljepotama kristala, minerala i fosila sa svih pet kontinenta, nabaviti stručnu literaturu, odslušati ciklus znanstvenih predavanja o mineralogiji i kristaloterapiji, te vidjeti izložbu špiljskog »blaga« Veternice. Ne samo da je cijena bila jeftina, već su mnogi zbog »prazna džepa« mogli i »beplatno« razgledati izložbe.

Kao posebna atrakcija predstavljena je spomenuta figurica mamuta MAZE – prijedlog za nov suvenir grada Zagreba koji će

MARINA TENŽERA

Prijedlog za novi suvenir grada Zagreba: Figurica Vunastog mamuta

I. F.

Novo umjetničko putovanje: Ljerka Njerš na otvaranju izložbe

Foto: Vjesnik/Zlatko Kalle